

दुग्ध विकास संस्थान
केन्द्रीय कार्यालय, लैनचौर

संस्थानको सहायक स्तर तह ४ प्राविधिक सेवा “चीज” समूहको चीज मेकर पदका लागि हुने खुल्ला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम ।

लिखित परीक्षाको माध्यम राष्ट्रभाषा नेपाली अथवा अंग्रेजी हुनेछ ।

विषय	पूर्णाङ्क	समय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या
पदसंग सम्बन्धीत विषयको ज्ञान	७०	५० मिनेट	वस्तुगत (बहुउत्तर)	३५

पाठ्यक्रमको विस्तृत :

पदसंग सम्बन्धीत विषयको ज्ञान

१. नेपाल अधिराज्यमा पाइने विभिन्न पशुहरु (गाई, भैसी तथा चौरी) को संख्या वारे तथ्याङ्क ।
२. कृत्रिम गर्भाधानको परिभाषा, त्यसबाट हुने फाईदा वेफाईदा तथा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने विभिन्न तरीकाहरु ।
३. स्थानिय तथा विदेशबाट पैठारी भएका विभिन्न जातका पशुहरु (गाई तथा भैसी) को गुण ।
४. पशुहरुमा लाग्ने मुख्य मुख्य रोगहरु र त्यसलाई रोकथाम गर्ने उपायहरु ।
५. नेपालमा पाइने विभिन्न प्रकारका घांस तथा डाले घांसको नाउं र त्यसको खेती गर्ने तरीका ।
६. पशुहरु चिन्नको लागि लगाइने विभिन्न प्रकारका चिन्हहरु ।
७. विभिन्न पशुहरुको लागि उपर्युक्त गोठ तथा ठाउं वारे ज्ञान ।
८. दूध संकलन गर्ने तरिका ।
९. दूध चिस्याउनुको आवश्यकता र यसको विभिन्न तरिकाहरु ।
१०. गाउं घर तथा दुग्धशालाबाट शुद्ध दूध उत्पादन गर्ने तरिकाहरु तथा दूध र दुग्ध पदार्थको परिक्षण विधि
११. दूध प्रशोधन गर्नुको आवश्यकता र यसको महत्व ।
१२. दूधबाट सर्ने विभिन्न रोगहरु ।
१३. दुग्धशाला तथा यसमा जडान भएका मेशिनरी, उपकरण र प्रयोग हुने भांडाको सरसफाई गर्ने ज्ञान ।
१४. दुग्ध विकास संस्थानको क्रियाकलाप वारे जानकारी ।
१५. उत्तरी भेगमा चरण तथा खर्क सम्बन्धी ज्ञान ।
१६. चौरी पालन सम्बन्धी ज्ञान ।